

บทสรุปผู้บริหาร
การประชุมระดมสมอง
คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยร่วมกับผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
(KMUTT Retreat) ครั้งที่ 28
วันเสาร์ที่ 27 เมษายน 2567
ณ ห้องประชุมเทียนทะเล 1 (BRI-224) อาคารวิจัยและนวัตกรรมกระบวนการชีวภาพ (BRI)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี บางขุนเทียน

.....

1. “BKT Next: อนาคตของ มจร.บางขุนเทียน” ภาพรวมและวิสัยทัศน์การพัฒนา มจร. บางขุนเทียน และการพัฒนานักศึกษา และการพัฒนาด้าน Sustainability

มจร. บางขุนเทียน เป็นส่วนขยายของบางมด เริ่มพัฒนาเมื่อปี ค.ศ. 1992 เพื่อจัดตั้งอุทยานวิทยาศาสตร์ การทำ Translational Research โชนการวิจัย และโชนการศึกษา โดยจะมีการพัฒนา มจร. บางขุนเทียน เป็นอุทยาน การศึกษา (Educational Garden) และอุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำ Botanical Garden เป็นศูนย์เรียนรู้ ทางเทคโนโลยีที่เข้าใจได้ง่ายสำหรับชุมชน ตอบโจทย์มหาวิทยาลัยด้านการพัฒนาที่ดิน สภาพแวดล้อมและการพัฒนา อย่างยั่งยืน รวมถึงทำให้เป็นพื้นที่เรียนรู้และพักผ่อนหย่อนใจให้กับบุคคลภายนอก

ประเด็นความคิดเห็นจากที่ประชุม

- กลยุทธ์สำหรับนักเรียน/นักศึกษาที่มีความสามารถ ควรพัฒนาด้วยการทำวิจัย สร้างสภาพแวดล้อม เพื่อการเรียนรู้ เน้นหลักการเรียนรู้ร่วมกับนักวิจัย ทั้งนี้ โรงเรียน รวม. และ KOSEN อาจมีความเสี่ยงด้านทุนสนับสนุน ผู้เรียนในอนาคต มจร. ต้องหาวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงนี้ ต้องจำแนกกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน รวมทั้ง ใช้แนวคิด Design Thinking และ Client Centric

- การวิจัยผังเมือง ในอนาคตป่าชายเลนจะลดลง ควรมีการควบคุมและจำแนกให้ชัดเจน เช่น พื้นที่สีเขียว เพื่อการอนุรักษ์ป่าชายเลนและระบบนิเวศ พื้นที่สีม่วงที่ต้องควบคุมเป็นเขตเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ขอให้ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ ดำเนินการและนำเสนอกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสมุทรปราการต่อไป

2. “การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อยกระดับเศรษฐกิจภูมิภาค”

มจร. เป็นต้นแบบอุทยานวิทยาศาสตร์ภาคกลางตอนล่าง ยกระดับเศรษฐกิจภูมิภาค ช่วยออกแบบ ระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันตก และวิเคราะห์ในระยะยาว (Foresight) ร่วมกับเครือข่ายสถาบันการศึกษาอีก 5 แห่ง ด้วยยุทธศาสตร์วิจัย 8 ด้านของ มจร. (Strategic Research Theme) โดย มจร. จะเป็นผู้ประสานงานเพื่อ ตอบโจทย์จังหวัด ต้องเกิดผลกับมหาวิทยาลัยทุกแห่งในการพัฒนาพื้นที่

ประเด็นความคิดเห็นจากที่ประชุม

- การสร้างทีมพัฒนาฝีมืออาชีพเชิงธุรกิจ: นำความรู้/ประสบการณ์เชิงธุรกิจจากกรรมการสภามหาวิทยาลัย ช่วยสร้างทีมที่เป็นมืออาชีพเชิงธุรกิจ

- การพัฒนา KMUTT Business Development: โดยคณะนิติบัณฑิตวิทยาการจัดการนวัตกรรม (GMI) ร่วมเป็นคณะทำงาน ขอให้อธิการบดีเป็นผู้ดำเนินการต่อไปกับทีม มจร. บางขุนเทียน

- การส่งเสริมด้าน Soft Power: มจร. บางขุนเทียน และ ราชบุรี ควรร่วมมือกัน เนื่องจากมีความ หลากหลายทางชีวภาพ และชาติพันธุ์ที่มีลักษณะโดดเด่นต่างกัน อาจบูรณาการเป็นการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว

- การพัฒนาอุทยานการศึกษา: มจร. ควรศึกษาข้อมูลพื้นฐานให้พร้อมทั้งด้านภูมิศาสตร์และนิเวศวิทยา พัฒนาเป็น Living Museum และพัฒนาคนรุ่นใหม่ให้เป็นผู้มีความสามารถสูงช่วยสานฝันโครงการ มจร. ส่วนปัญหาพื้นที่จมน้ำมากกว่า 3,000 ไร่ รศ.เอนก ศิริพานิชกร จะประสานงานในฐานะเลขานุการคณะกรรมการ ส่งเสริมมหาวิทยาลัยต่อไป

3. “นิเวศวิทยา มจร.บางขุนเทียน”

โดย Assoc. Prof. Dr. George A. Gale, Head of Conservation Ecology Group

พื้นที่บางขุนเทียนมีจำนวนสัตว์ทุกประเภทลดลงและใกล้สูญพันธุ์ เพราะมนุษย์ เทคโนโลยีที่อำนวยความสะดวก และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดผลกระทบกับความหลากหลายทางชีวภาพทั้งระดับภูมิภาคและประเทศ ตาม SDG Goal 15: Life on Land ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ Conservation Ecology Lab ได้จัดการศึกษา จัดอบรม มีนักศึกษาและความร่วมมือจากหลายประเทศ แต่ขาดงบประมาณในการเพิ่ม Capacity

ประเด็นความคิดเห็นจากที่ประชุม

มจร. เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และพื้นที่การศึกษาบางขุนเทียนมีความเป็นเอกลักษณ์ด้านระบบนิเวศวิทยา (Ecology) จึงควรสร้าง Unique Structure ของ มจร. ในการพัฒนาระบบการวิจัยด้านนี้

4. “BKT Next : อดีต ปัจจุบัน อนาคตของพื้นที่บางขุนเทียน” การทำงานวิจัยและบริการวิชาการ เพื่อชุมชนและสังคม

“BKT Next” เกิดขึ้นในช่วงการสรรหาคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ เดิมกำหนดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาขยะ แต่ขยายเป็นการพัฒนา มจร. บางขุนเทียน และพื้นที่รอบข้าง เป็นโครงการพลิกวิกฤตของพื้นที่บางขุนเทียน เป็นความท้าทายและโอกาสในการศึกษาและทำความเข้าใจพื้นที่บางขุนเทียนด้วยการทำวิจัยทำงานร่วมกับชุมชนเพื่อรวบรวมหลักฐานเกี่ยวกับพื้นที่

ผลการศึกษาโครงการวางแผนพัฒนาศูนย์ชุมชนในพื้นที่เขตบางขุนเทียนของกรุงเทพมหานคร พบว่าพื้นที่บางขุนเทียนในด้านสาธารณูปโภค ไม่มีสถานที่กำจัดขยะ และไม่มีโรงควบคุมคุณภาพน้ำ ปัญหาพื้นที่กีดขวางชายฝั่งรุนแรงมาก ซึ่งเรื่องนี้ มจร. สามารถช่วยเหลือได้ ต้องหาความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ด้วยการวิจัย

โครงการ “BKT Next” จะใช้เทคโนโลยีบูรณาการร่วมกับธรรมชาติ ทำ Research Campus ให้เป็น Resort Campus ด้วยการใช้ความรู้ความสามารถ ใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้เป็นประโยชน์ และจะจัดทำโครงการแบบร่างขั้นต้นในการปรับปรุงถนนและทางเดินเท้าชอยเทียนทะเล 25 การเชื่อมต่อลำรางสาธารณะบริเวณหน้ามหาวิทยาลัย และเกาะกลางถนน การออกแบบจุดกลับรถและป้ายรถเมล์ภายในพื้นที่มหาวิทยาลัย เพื่อความร่วมมือและปลอดภัย ด้วยงบประมาณจากแหล่งทุนวิจัยต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

ประเด็นความคิดเห็นจากที่ประชุม

การพัฒนาบางขุนเทียนให้เริ่มต้นแบบต้องคิดนอกกรอบมากขึ้น โดยคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ คณะพลังงาน สิ่งแวดล้อมและวัสดุ ต้องทำให้ชุมชนเห็นประโยชน์ แล้วชุมชนจะมาช่วย เช่น การกำจัดขยะน้ำท่วม พื้นที่ที่ส่งผลให้ป่าชายเลนลดลง โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยควันพิษ ปัญหาการกีดขวางชายฝั่ง ภัยพิบัติจากความแห้งแล้ง และความร่วมมือด้านวัฒนธรรมชาวมอญบางกระบือ ประเด็นเหล่านี้สามารถศึกษาวิจัย จัดทำ การวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Paper)

มจร. มีผลงานจำนวนมาก มี Eco-Tourism ควรใช้ AI สร้างข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ต้องประชาสัมพันธ์กระตุ้นความสนใจให้ชุมชนและสังคมทราบ อาจเป็น Edutainment ให้กับสังคม จัดเป็น One-Day Program หรือ Touring Course ให้ทั้งความรู้และความบันเทิง ขอให้ มจร. ลองร่างแผน กำหนดพื้นที่ ดูความคุ้มค่า และโอกาสในสร้างรายได้จากทรัพยากรที่มีอยู่

บางขุนเทียนเป็นโอกาสของ มจร. ตามภูมิประเทศและภูมิสังคม ผสมกับความเข้มแข็งของ มจร. ในทุกศาสตร์ จะสามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมไทยใน 3 ระดับ ได้แก่

1. **ระดับชาติ** ให้นั้น Biopharmaceutical Vaccine เชื่อมโยงความต้องการของชาติ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มี นอกจากนี้ มจร. มีความเข้มแข็งด้าน Biofuel เชื่อมโยงกับเรื่อง Energy Security และ BCG ได้ด้วย ส่วนเรื่องน้ำท่วมที่ต้องแก้ไข มจร. เป็นผู้นำในศาสตร์ต่าง ๆ สามารถสร้างแนวทางการป้องกัน/แก้ไข และสามารถดึงเครือข่ายมาร่วมมือด้วย
2. **ระดับชุมชน** มจร. เป็นอุทยานวิทยาศาสตร์ภาคกลางตอนล่าง ช่วยการแปรรูปอาหาร สิ่งทอ ธุรกิจ พัฒนาผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยว การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพิ่มคุณค่าวัฒนธรรมท้องถิ่น Soft Power นำวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีของ มจร. เชื่อมโยงกับชุมชน และการศึกษาในชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อมให้เกิดความเข้มแข็งและพัฒนาชุมชนต่อไป
3. **ระดับการพัฒนาที่ยั่งยืน** มจร. พัฒนาสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และเป้าหมายการพัฒนาความยั่งยืน (SDG) ของสหประชาชาติ การวิจัยและการศึกษาทำให้เกิดการนำปัญหาสิ่งแวดล้อม มาแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5. หัวข้อเพิ่มเติม : การขอความร่วมมือในการตรวจสอบการเงิน

เนื่องจากสองปีที่ผ่านมา มจร. ไม่ได้รับการรับรองการเงินจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ในประเด็นการลงบัญชี การทำบัญชีทรัพย์สินที่ไม่สอดคล้องกัน เช่น การแจกจ่ายครุภัณฑ์ การเปิด-ปิดบัญชีย่อย และปิดโครงการ ฯลฯ จึงขอความร่วมมือจากทุกหน่วยงานดำเนินการงบการเงินปีงบประมาณ 2567 ให้ถูกต้อง ดังนี้

1. คณะต่าง ๆ ต้องตัดสินใจจัดสิ่งที่ไม่แน่ใจออกไป ภายในเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน 2567
2. เมื่อจัดสิ่งที่ไม่ต้องการออกไปแล้ว การจัดทำบัญชีโดยคณะและสำนักงานคลังต้องสอดคล้องถูกต้องตรงกัน ภายในเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2567
3. ขอให้สอบทานและทบทวนความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น เพื่อขจัดความเสี่ยงทั้งหมด โดยไม่ผิดพลาดอีกภายในเดือนกันยายน 2567

รองอธิการบดีอาวุโสฝ่ายบริหาร และรองอธิการบดีฝ่ายการเงิน ทรัพย์สินและสารสนเทศ จะช่วยด้านการสื่อสารและกลไกการประสานงานร่วมกัน โดยจะดำเนินงานทั้งสองสัปดาห์เพื่อตรวจสอบข้อมูลของคณะและมหาวิทยาลัยให้ตรงกัน มีกระบวนการควบคุมภายในทุกระดับ

ศ.เกียรติคุณ ดร.ยงยุทธ ยุทธวงศ์ นายกสภามหาวิทยาลัย สรุปลว่า การประชุมวันนี้เป็นประโยชน์ในการพัฒนา มจร. บางขุนเทียน ซึ่งมีศักยภาพสูงมาก สามารถดำเนินการในระดับชาติ ระดับชุมชน และระดับการพัฒนาที่ยั่งยืน แต่ต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการทำให้เป็นจริง 5 ประการ ดังนี้

1. งานระดับชาติที่ทำดีแล้ว ต้องพัฒนาต่อไป เช่น ผลิตยาสมัยใหม่ พัฒนา Biofuel และ BCG รวมทั้งพัฒนาคนให้มีความสามารถสูงขึ้น
2. การดำเนินการโครงการใหญ่ด้านสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น เช่น การหยุดทะเลรุกเมือง โครงการที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติเรื่องการอนุรักษ์นก นก และอื่น ๆ
3. การหาแนวทางการพัฒนาทั้งบางขุนเทียนและราชบุรี การพัฒนาเครือข่ายอุทยานวิทยาศาสตร์ภาคกลางตอนล่าง ควรฟังคำแนะนำของ รศ. ดร.ทริส สุตะบุตร และร่วมมือกับเครือข่ายทั้ง 5 แห่ง
4. การพัฒนา Resort Campus ที่ผสมผสานการเรียนรู้ โดยคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ เป็นแกนนำ คนที่มาจากบางขุนเทียนเพื่อการท่องเที่ยวและรับประทานอาหาร สามารถศึกษาเรียนรู้แบบ Eco-Tourism ที่ Botanical Garden ของ มจร. บางขุนเทียน
5. การแก้ปัญหาการตรวจสอบการเงินโดย สตง.

.....